Dosarul nr.2ri-617/23 Prima instanţă, jud. Natalia Iordachi
2-20037974-02-2ri-09112023

D E C I Z I E

12 decembrie 2023 mun. *****

Colegiul civil al Curţii de Apel *****
În componenţa sa:
Preşedintele completului, judecătorul Eugeniu Clim
Judecătorii Steliana Iorgov şi Olga Cojocaru

Examinând recursul declarat de lichidatorul SRL''Slavia Grup"- Fortuna Radu, împotriva încheierii Judecătoriei ***** sediul Central emisă la 19 iunie 2023 prin care au fost respinse cererile administratorului autorizat cu privire la aprobarea și încasarea remuneraţiei pentru exercitarea funcţiei de administrator provizoriu şi lichidator al debitorului şi încasarea acesteia de la membrul organelor de conducere a debitori insolvabil SRL''Slavia Grup"- Ţurcan Veaceslav,

a c o n s t a t a t:

La data de 17.03.2020, reprezentantul creditorului SRL "Cvint-S" - administratorul autorizat Buga Alexandru a depus cerere introductivă faţă de debitorul SRL''Slavia Grup" privind intentarea procedurii de insolvabilitate.

Prin încheierea Judecătoriei *****, sediul Central din 20 martie 2020, a fost admisă spre examinarea cererea introductivă depusă de S.R.L. "Cvint-S" cu privire la intentarea procesului de insolvabilitate faţă de debitorul S.R.L.,,Slavia Grup".

Iar prin hotărîrea Judecătoriei ***** sediul Central din 20 mai 2020, s-a constatat insolvabilitatea debitorului SRL''Slavia Grup" şi s-a dispus iniţierea procedurii simplificate a falimentului cu dizolvarea SRL''Slavia Grup", cu sediul în mun. *****, şos.Balcani 8, ap.66, c/f *****, în calitate de lichidator a fost desemnat administratorul autorizat Radu Fortuna, deţinătorul autorizaţiei nr. 11 din 14.01.2015 eliberată de Ministerul Justiţiei al RM.

La data de 31.01.2022 lichidatorul Fortuna Radu a depus în instanţa de insolvabilitate cerere privind încasarea cheltuielilor procesului.

În susţinerea cererii a invocat prevederile art. 25 al Legii insolvabilităţii, unul din drepturile administratorului provizoriu este şi primirea remuneraţiei, precum şi recuperarea cheltuielilor confirmate de instanţa de insolvabilitate, suportate de administratorul provizoriu în activitatea sa în cadrul desfăşurării procedurii de

observaţie la debitor. Alin. (6) al aceluiaşi articol prevede că, cuantumul de remunerare a administratorului provizoriu îl stabileşte instanţa de insolvabilitate în mărime fixă, pentru fiecare lună de activitate efectiv lucrată si confirmată documentar, care nu poate fi mai mică de coeficientul minim de multiplicare recomandat pentru stabilirea salariilor de funcţie al conducătorilor încadraţi în unităţile ce nu aplică sistemul de salarizare bazat pe reţeaua tarifară unică de salarizare, care la moment este stabilit ca fiind 4, înmulţit la cuantumul minim garantat al salariului în sectorul real la unitățile cu autonomie financiară.

Mai indică că, prevederile normative care reglementează nemijlocit cuantumul și coeficienţii nominalizaţi sunt expuse în Hotărîrea Guvernului nr.165 din 09.03.2010 ”Cu privire la cuantumul minim garantat al salariului în sectorul real la unităţile cu autonomie financiară, care începînd eu 01.05.2019 constituie 2775,00 lei.

Astfel, menţionează că, pe perioada de activitate 20.03.2020 - 26.01.2022 administratorul provizoriu/lichidatorul a suportat următoarele cheltuieli: publicarea dispozitivului hotărîrii JC din 28.10.2020 în Monitorul Oficial al RM -248,00 lei; cheltuieli poştale de expediere a notificărilor/interpelărilor către debitor, registrele publice, organe de stat, instituţii financiare - 152 lei, cheltuieli de combustibil - 500 lei, în total 911,00 lei.

Totodată, indică şi faptul că, în postura de administrator provizoriu pe perioada de activitate 20.03.2020-20.05.2020, calculul remuneraţiei constituie: 2775 lei * 4 coeficient * 2 luni = 22 200 lei.

În postura de lichidator 20.05.2020-26.01.2022, calculul remuneraţiei constitui 2 775 lei*6 (coeficient) * 20 luni =333 000 lei.

Mărimea remuneraţiei lichidatorului, precum şi încasarea ei de la reprezentanţii debitorului a fost stabilită la Adunarea creditorilor din 06.04.2021, dar solicită doar încasarea unei părţi şi anume a sumei de 200 000 lei.

Reiterează că, conform dalelor consemnate în Registrul de stat al persoanelor juridice, la moment în calitate de administrator şi unic fondator al S.R.L.„Slavia Grup” figurează Ţurcan Veaceslav.

Remarcă faptul că, întreprinderea insolvabilă S.R.L.„Slavia Grup” nu dispune de masă debitoare care ar acoperi creanţele validate ale creditorului în cadrul procesului de insolvabilitate, inclusiv şi cheltuielile procesului, fapt care se dovedește prin actele acumulate şi depuse la dosarul cauzei de administratorul insolvabil ităţii/lichidator.

Având în vedere lipsa bunurilor care ar putea acoperi cheltuielile procesului de insolvabilitate, inclusiv remuneraţia şi cheltuielile aferente procedurii avansate de administratorul insolvabil ităţii/lichidator, în conformitate cu art.70 alin. (13) din Legea insolvabilităţii consideră fondată şi întemeiată cerinţa privind încasarea din contul membrilor organului de conducere al debitorului S.R.L.„Slavia Grup” în

persoana administratorului statutar Ţurcan Veaceslav, achitarea remuneraţiei administratorului provizoriu şi onorariul fix al lichidatorului Fortuna Radu pe perioada de activitate 20.03.2020-26.01.2022 în mărime de 222 200 lei şi compensarea cheltuielilor aferente procedurii în mărime de 911 lei, în total suma de 223 111 lei. Vinovăţia pîrîtului în apariţia stării de insolvabilitate a debitorului a fost stabilită prin rapoartele administratorului provizoriu şi lichidatorului Fortuna Radu.

În temeiul celor invocate a solicitat, admiterea integrală a acţiunii, confirmarea cheltuielilor suportate de administratorul provizoriu şi lichidator în cadrul perioadei de observaţie şi în cadrul procesului de lichidare la S.R.L.„Slavia Grup” în sumă totală de 911,00 lei; stabilirea remuneraţiei administratorul provizoriu în cadrul perioadei de observaţie la S.R.L.„Slavia Grup” pe perioada 20.03.2020-26.01.2022 în mărime de 22 200 lei; a trece în obligaţia organului de conducere al debitorului SRL’’Slavia Grup”, în faliment simplificat, în mod solidar, în persoana administratorului statutar și unic fondator Țurcan Veaceslav, achitarea onorariului lichidatorului Fortuna Radu pe perioada de activitate 20.05.2020-26.01.2022 în mărime de 200 000 lei; a dispune încasarea în mod solidar în beneficiul administratorului autorizat Radu Fortuna de la membrii organului de conducere al debitorului S.R.L. „Slavia Grup”, în persoana administratorului statutar şi unic fondator Ţurcan Veaceslav a cheltuielilor suportate de administratorul provizoriu Radu Fortuna în sumă de 911,00 lei; a remuneraţiei administratorului provizoriu în mărime de 22 200 lei şi a remuneraţiei lichidatorului în mărime de 200 000 lei, iar în total 223 111 lei.

În şedinţa de judecată lichidatorul Fortuna Radu nu s-a prezentat, a solicitat examinarea cauzei în absentă.

Pîrîtul Ţurcan Veaceslav în şedinţa de judecată nu s-a prezentat, fiind legal citat prin aviz publicitar.

Prin încheierea Judecătoriei ***** sediul Central emisă la 19 iunie 2023, s-a respins cererea administratorului autorizat Fortună Radu cu privire la încasarea din contul administratorului statutar şi asociatului unic al S.R.L. „Slavia Grup”, Ţurcan Veaceslav a remuneraţiei pentru deţinerea funcţiei de administrator provizoriu şi lichidator al S.R.L.„Slavia Grup” şi a cheltuielilor suportate.

La data de 31 octombrie 2023 de către lichidatorul S.R.L. „Slavia Grup”-Fortună Radu a fost depusă cerere de recurs împotriva încheierii primei instanţe, solicitând admiterea recursului şi soluționarea prin decizie a incidentului procedural survenit.

În motivarea poziției sale a indicat că instanța de insolvabilitate era obligată să se expună asupra tuturor cerințelor şi în primul rând să stabilească cuantumul onorarului fix al administratorului provizoriu, indiferent de faptul dacă există sau nu masă debitoare, după care să se expună dacă acest cuantum urmează a fi încasat

sau din contul organelor de conducere ale debitorului, în cazul lipsei masei debitoare.

Solicită admiterea recursului, casarea încheierii instanței de fond și admiterea cererii de încasarea a remunerației atît pentru perioada provizorie cît și pentru perioada exercitării funcției de lichidator în cuantumul indicat în cerere.

Potrivit art. 8 alin. (2) al Legii insolvabilității nr. 149 din 29.06.2012, încheierile instanței de insolvabilitate pot fi atacate cu recurs în termen de 15 zile din data comunicării și numai în cazurile prevăzute expres de prezenta lege.

Colegiul constată că, încheierea Judecătoriei ***** sediul central a fost emisă la data de 19 iunie 2023, prin urmare, avînd în vedere faptul că la materialele cauzei lipsește dovada recepționării încheierii recurate de către recuret, cererea de recurs depusă la 31 octombrie 2023 a fost înaintat în termenul stabilit de lege.

Examinând materialele cauzei și argumentele invocate în cererea de recurs, în raport cu circumstanțele cauzei Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ consideră recursul întemeiat și care urmează a fi admis din următoarele considerente.

Potrivit art. 1 alin.(4) al Legii insolvabilității procesul de insolvabilitate se desfășoară în conformitate cu prevederile Codului de procedură civilă și cu cele ale prezentei legi.

În corespundere cu prevederile art. 426 alin. (3) CPC recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

În conformitate cu art. 427 lit. c) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul şi să caseze integral sau parțial încheierea, soluționând prin decizie problema respectivă.

Colegiul reține că instanța de fond examinând cererea înaintată de administratorul autorizat Fortuna Radu prin încheierea Judecătoriei ***** sediul Central emisă la 19 iunie 2023, s-a respins cererea administratorului autorizat Fortună Radu cu privire la încasarea din contul administratorului statutar şi asociatului unic al S.R.L. ,,Slavia Grup", Ţurcan Veaceslav a remuneraţiei pentru deţinerea funcţiei de administrator provizoriu şi lichidator al S.R.L.,,Slavia Grup" şi a cheltuielilor suportate.

În argumentarea soluției date instanța de insolvabilitate a menționat că la materialele cauzei lipsesc probe precum că anume de la Ţurcan Veaceslav urmează a fi încasată remunerația lichidatorului.

Colegiul judiciar apreciază critic concluzia instanţei de insolvabilitate, or aceasta are un caracter pripit, emisă fără a se ţine cont de circumstanţele cauzei, dar şi de prevederile tratatelor internaţionale la care Republica Moldova este parte.

Cu referire la soluţia instanţei de fond privind respingerea cererii administratorului autorizat cu privire la aprobarea şi încasarea remuneraţiei și compensarea cheltuielilor aferente exercitării funcţiei de administrator provizoriu, instanţa de recurs o consideră neîntemeiată.

În fundamentarea poziţiei, Colegiul reţine că, potrivit art. 25, alin. (5) lit. i) din Legea insolvabilităţii, unul dintre drepturile administratorului provizoriu/administratorului insolvabilităţii/ lichidatorului este primirea remuneraţiei şi recuperarea cheltuielilor, confirmate de instanţa de insolvabilitate, suportate de administratorul provizoriu în activitatea sa.

Conform art. 52 alin.(1) lit. b) din Legea insolvabilităţii, cheltuielile procesului de insolvabilitate, includ remuneraţia şi cheltuielile administratorului provizoriu, ale administratorului insolvabilităţii/ lichidatorului, dacă au fost prevăzute.

Totodată, prevederile art. 25 alin. (6) din Legea insolvabilităţii, reglementează faptul că cuantumul de remunerare a administratorului provizoriu îl stabileşte instanţa de insolvabilitate în mărime fixă, pentru fiecare lună de activitate efectiv lucrată şi confirmată documentar, care nu poate fi mai mică de coeficientul minim de multiplicare recomandat pentru stabilirea salariilor de funcţie ale conducătorilor încadraţi în unităţile ce nu aplică sistemul de salarizare bazat pe reţeaua tarifară unică de salarizare, înmulţit la cuantumul minim garantat al salariului în sectorul real la unităţile cu autonomie financiară.

Conform art. 32 alin. (2) din Legea insolvabilităţii, în cazul în care în patrimoniul debitorului nu există bunuri ori acestea sânt insuficiente pentru a se acoperi cheltuielile procesului de insolvabilitate, remunerarea administratorului provizoriu şi acoperirea cheltuielilor efectuate de acesta în perioada de observare a debitorului le suportă membrii organelor de conducere şi asociaţii, acţionarii sau membrii debitorului, în mod solidar.

În temeiul art. 32 alin. (2) a Legii insolvabilităţii, Colegiul consideră justificată solicitarea încasării remuneraţiei pentru exercitarea funcţie de administrator provizoriu din contul lui Ţurcan Veaceslav întrucât potrivit Registrului de stat al persoanelor juridice, în calitate de administrator și unic fondator al debitorului la data intentării procesului de insolvabilitate figura Ţurcan Veaceslav.

Iar în speţă, s-a constatat că debitorul nu deţine careva bunuri sau mijloace financiare pentru a acoperi cheltuielile procesului, considerent din care, faţă de acesta a fost intentată procedura simplificată a falimentului.

Se reţine că la stabilirea sumei onorariului fix, Colegiul va ţine cont de munca efectiv depusă de administratorul provizoriu pentru perioada de administrare a debitorului, de Hotărârea Guvernului nr. 165 din 09 martie 2010 cu privire la

cuantumul garantat al salariului în sectorul real şi modificările ulterioare, şi de coeficientul minim de multiplicare recomandat.

Potrivit pct. 1 din hotărârea Guvernului nr. 165 din 09 martie 2010 cu privire la cuantumul garantat al salariului în sectorul real din, începând cu 01 mai 2020, cuantumul minim garantat al salariului în sectorul real se stabileşte în mărime de 2 775 lei pe lună, calculat pentru un program complet de lucru în medie de 169 de ore pe lună

Totodată, conform hotărârii Guvernului RM nr.743 din 11 iunie 2002 (Anexa nr.4), coeficientul minim de multiplicare recomandat pentru stabilirea salariilor de funcţie ale personalului încadrat în unităţi ce nu aplică sisteme de salarizare bazată pe Reţeaua tarifară unică de salarizare, este egal cu 4.

Cum rezultă din solicitarea administratorului autorizat, pentru perioada 20.05.2020-26.01.2022, onorariul urmează a fi format din 16 650 lei lunar (2 775 lei- cuantumul minim garantat al salariului x 6- coeficientul minim de multiplicare recomandat). Respectiv, 16 650 lei/lunar (20 luni) x 6 luni, constituie suma de 333 000 lei.

Administratorul provizoriu invocă că, perioada de observaţie a durat 2 luni, ceea ce reprezintă 22 200 lei, adică (2775x 4x 2).

Totodată, de către administratorul provizoriu în perioada de observaţie au fost suportate cheltuieli judecătoreşti aferente perioadei de observaţie, ce au constituit din notificări expediate, cheltuieli de transport, publicare în MO în mărime de 911,00 lei.

În total, suma solicitată cu titlu de remuneraţie pentru exercitarea funcţiei de administrator provizoriu din contul lui Ţurcan Veaceslav în beneficiul administratorului autorizat Fortuna Radu, constituie suma de 333 000 lei însă administratorul autorizat solicită încasarea sumei în mărime totală de 200 000 lei.

Colegiul judiciar consideră necesar de a admite cererea administratorului cu privire la aprobarea şi încasarea remuneraţiei şi compensarea cheltuielilor aferente exercitării funcţiei de administrator al debitorului pentru perioada de activitate în calitate de administrator provizoriu şi de a încasa suma de 22 200 lei cu titlu de remuneraţie în urma exercitării funcţiei de administrator provizoriu, or analizând complexitatea şi perioada efectiv lucrată de administratorul provizoriu al debitorului S.R.L. ,,Slavia Grup", instanţa de recurs consideră că suma de 22 200 lei este un cuantum real, rezonabil şi necesar.

Cu referire la soluţia instanţei de fond privind respingerea cererii administratorului insolvabilității cu privire la aprobarea şi încasarea remuneraţiei aferente exercitării funcţiei de lichidator, instanţa de recurs o consideră neîntemeiată.

În această ordine de idei, instanţa de recurs notează că, la stabilirea sumei remuneraţiei de încasare, va ţine cont de timpul efectiv lucrat de administrator

pentru efectuarea unei munci reale şi concrete. În acest sens, întru confirmarea acestor circumstanţe, la cererea de încasare a remuneraţiei urmau a fi anexate documente confirmative pentru cuantumul solicitat.

Cu referire la soluţia instanţei de fond privind respingerea demersului cu privire la aprobarea şi încasarea remuneraţiei pentru exercitarea funcţiei de lichidator al S.R.L. „Slavia Grup", instanţa de recurs o consideră nefondată.

În motivarea concluziei, Colegiul judiciar notează că, în conformitate cu art. 52 alin. (1) lit. b) din Legea insolvabilităţii, cheltuielile procesului de insolvabilitate includ remuneraţia şi cheltuielile administratorului provizoriu, ale administratorului insolvabilităţii/ lichidatorului, dacă au fost prevăzute.

Astfel, materialele cauzei denotă faptul că, prin încheierea Judecătoriei *****, sediul Central din 20.03.2020, cererea introductivă a fost admisă spre examinare, fiind intentat procesul de insolvabilitate în privinţa debitorului SRL„Visec Grup" prin hotărîrea din 20.05.2020, cu iniţierea procedurii simplificate a falimentului, iar în calitate de lichidator a fost numit administratorul autorizat Fortuna Radu.

În conformitate cu prevederile art. 70 alin. (1) ,(2), (4), (12), (13) al Legii insolvabilităţii, pentru îndeplinirea funcţiilor, administratorul/lichidatorul are dreptul la remuneraţie şi la compensarea cheltuielilor aferente. Remuneraţia administratorului/lichidatorului se constituie din onorarii fixe şi onorarii de succes sub formă procentuală şi se achită în monedă naţională, inclusiv în cazul în care remuneraţia se determină în funcţie de creanţe/sume în valută străină. Onorariul fix stabilit pentru administrator/lichidator se plăteşte lunar din patrimoniul debitorului. Cheltuielile aferente procedurii instituite prin prezenta lege, inclusiv cheltuielile de publicare, notificare, convocare şi comunicare a actelor de procedură efectuate de către administrator/lichidator vor fi suportate din patrimoniul debitorului. În cazul în care se constată că debitorul nu dispune de bunuri sau că bunurile lui nu pot acoperi cheltuielile procedurii de insolvabilitate sau ale procedurii falimentului, achitarea onorariului fix administratorului/lichidatorului, precum şi compensarea cheltuielilor aferente se trec în mod solidar, prin încheiere judecătorească, în obligaţia organelor de conducere ale debitorului consemnate la art.247.

Este de menţionat faptul că, conform art.3 din Legea nr.161 din 18 iulie 2014 cu privire la administratorii autorizaţi, administratorii autorizaţi desfăşoară o activitate de „liber profesionist de interes public". Aceştia nu acţionează în interes personal, ci în interesul bunei desfăşurări a procesului de insolvabilitate, or Legea insolvabilităţii, prevede în mod obligatoriu participarea administratorilor autorizaţi în procesele de insolvabilitate, fiind imposibilă derularea unui proces de insolvabilitate în lipsa acestora.

Mai mult, art.66 alin.(1) lit.e) Legea insolvabilităţii, prevede expres dreptul administratorului insolvabilităţii şi lichidatorului la primire a remuneraţiei în modul stabilit de lege.

Iar art.32 şi 70 din Legea insolvabilităţii prevăd modalitatea, dar şi cercul de persoane de la care această remuneraţie poate fi încasată în cazul lipsei masei debitoare. De fapt, remuneraţia pentru executarea funcţiei de administrator sau lichidator în cadrul cauzelor de insolvabilitate este unica sursă de existenţă a unui administrator autorizat, or această specialitate este concepută anume pentru activitatea în cadrul proceselor de insolvabilitate.

Cum rezultă din materialele cauzei, potrivit Registrului de stat al persoanelor juridice, în calitate de administrator și unic asociat al S.R.L. „Slavia Grup" la data intentării procesului de insolvabilitate figura Țurcan Veaceslav.

Iar în speţă, s-a constatat că debitorul nu deţine careva bunuri sau mijloace financiare pentru a acoperi cheltuielile procesului, considerent din care, faţă de acesta a fost intentată procedura simplificată a falimentului.

Reieşind din conţinutul cererii depuse, se constatată că lichidatorul Fortuna Radu solicită încasarea sumei în mărime totală de 200 000 lei și suma de 911,00 lei cheltuieli ale procesului de insolvabilitate.

Colegiul judiciar consideră necesar de a admite parțial cererea lichidatorului cu privire la aprobarea şi încasarea remuneraţiei pentru exercitarea funcţiei de lichidator al Fortuna Radu, şi de a încasa suma de 49 950 lei cu titlu de remuneraţie în urma exercitării funcţiei de lichidator, or analizând complexitatea şi perioada efectiv lucrată de lichidator al debitorului Fortuna Radu, instanţa de recurs consideră că suma de 49 950 lei este un cuantum real, rezonabil şi necesar.

Din considerentul că, la moment, debitorul nu mai dispune de bunuri care pot fi incluse în masa debitoare, instanţa consideră că cererea lichidatorului privind încasarea remuneraţiei din contul organelor de conducere ale debitorului urmează a fi admisă şi dispusă încasarea sumei de 49 950 lei cu titlu de remuneraţie în urma exercitării funcţiei de lichidator.

În continuare, Colegiul va aprecia critic concluzia instanţei de fond precum că, la materialele cauzei lipsesc probe care să confirme culpa lui Țurcan Veaceslav în cauzarea stării de insolvabilitate a debitorului S.R.L. „Slavia Grup", invocând pct. 79 din Hotărârea Curţii Constituţionale nr. 16 din 09 iunie 2020 privind excepţia de neconstituţionalitate a articolului 70 alineatele (3) şi (13) din Legea insolvabilităţii nr. 149 din 29 iunie 2012.

La acest aspect, instanţa de recurs punctează că, prin Hotărârea Curţii Constituţionale nr. 16 din 09 iunie 2020 privind excepţia de neconstituţionalitate a articolului 70 alin. (3) şi (13) din Legea insolvabilităţii , s-au declarat constituţionale textele „le suportă membrii organelor de conducere şi asociaţii, acţionarii sau membrii debitorului" din art. 32 alin. (2) şi „în obligaţia organelor de conducere a debitorului" din art. 70 alin. (13) ale Legii insolvabilităţii, în măsura în care le este demonstrată culpa la apariţia stării de insolvabilitate.

Reieşind din prevederile acestei hotărâri, administratorul provizoriu, administratorul insolvabilităţii/ lichidatorul ar putea pretinde la încasarea remuneraţiei pentru munca depusă, în dependenţă de existenţa culpei persoanelor prevăzute expres în art. 32 alin. (2) şi 70 alin. (13) din Legea insolvabilităţii.

Totuşi, potrivit art. 3 din Legea nr. 161 din 18 iulie 2014 cu privire la administratorii autorizaţi, administratorii autorizaţi desfăşoară o activitate de „liber profesionist de interes public". Respectiv, aceştia nu acţionează în interes personal, ci în interesul bunei desfăşurări a procesului de insolvabilitate, or Legea insolvabilităţii, prevede în mod obligatoriu participarea administratorilor autorizaţi în procesele de insolvabilitate, fiind imposibilă derularea unui proces de insolvabilitate în lipsa acestora.

Colegiul remarcă faptul că potrivit articolului 1 din Protocolul nr. 1 al Convenţiei Europene a Dreptului Omului, orice persoană fizică sau juridică are dreptul la respectarea bunurilor sale.

La fel, şi legiuitorul naţional a reglementat la art. 66 alin. (1) lit. e) Legea insolvabilităţii expres dreptul administratorului insolvabilităţii şi lichidatorului la primirea remuneraţiei în modul stabilit de lege.

Astfel, dreptul de a fi remunerat pentru activitatea realizată în cadrul procesului de insolvabilitate, fiind conferit de legiuitor, s-a creat o „aşteptare legitimă" a administratorului/lichidatorului de fi răsplătit pentru munca efectiv realizată în cadrul procesului de insolvabilitate, constituind un drept patrimonial al ultimului. Prin urmare, aşteptarea legitimă de a obţine o remuneraţie pentru munca sa, beneficiază de protecţia oferită de art. 1 din Protocolul nr. 1 al CEDO.

Subsecvent, Colegiul susţine că, remuneraţia administratorului autorizat reprezintă un „bun", iar interesul administratorului autorizat, care participă în cadrul unui proces de insolvabilitate este obţinerea în proprietatea sa acestui bun. La caz, exercitând atribuţiile de lichidator, administratorul autorizat, în temeiul dreptului reglementat expres de legiuitor este interesat şi este justificat să-şi revendice acest drept în cadrul procesului de insolvabilitate.

La soluţionarea chestiunii de încasarea a remuneraţiei administratorului autorizat pentru munca depusă în cadrul procesului de insolvabilitate, din perspectiva art. 54 din Constituţia Republicii Moldova apare un conflict de drepturi. Unul este dreptul de proprietate al persoanelor fizice indicate art. 32 alin. (2) şi 70 alin. (13) din Legea insolvabilităţii. Alt drept, situat de cealaltă parte a conflictului, dreptul de proprietate al administratorului autorizat, care participă în cadrul procesului de insolvabilitate.

Astfel, în cazul admiterii cererii de încasare a remuneraţiei, va exista problema unei ingerinţe în dreptul de proprietate al persoanelor fizice, indicate la art. 32 alin. (2) şi 70 alin. (13) din Legea insolvabilităţii, iar în cazul respingerii

cererii de încasare a remuneraţiei va apărea problema lezării dreptului de proprietate al administratorului autorizat.

Analizând echilibru dintre aceste două drepturi concurente, Colegiul consideră că în speţa dedusă judecăţii prevalează dreptul de proprietate al administratorului autorizat. În argumentarea acestei poziţii, Colegiul menţionează că, potrivit art. 1 alin. (1) din Legea cu privire la antreprenoriat şi întreprinderi, antreprenoriatul este activitatea de fabricare a producţiei, executare a lucrărilor şi prestare a serviciilor, desfăşurată de cetăţeni şi de asociaţiile acestora în mod independent, din proprie iniţiativă, în numele lor, **pe riscul propriu** şi sub răspunderea lor patrimonială cu scopul de a-şi asigura o sursă permanentă de venituri. Deci, persoana care a hotărât să practice antreprenorialul este conştientă că poate surveni şi starea de insolvabilitate din care motive obiective, care nu depind de el personal, dar totuşi îşi asumă acest risc. În viziunea Colegiului, termenul „pe riscul propriu" include şi riscul de a suporta cheltuielile legate de procesul de insolvabilitate, în cazul survenirii acesteia, după cum o face în situaţia când societatea este lichidată, conform normelor prevăzute de Codul civil, ci nu potrivit Legii insolvabilităţii.

O situaţie opusă o identificăm în cazul încasării remuneraţiei administratorului autorizat pentru munca efectuată în cadrul cauzei de insolvabilitate. În primul rând obligativitatea participării administratorului statutar în cadrul unui proces de insolvabilitate este prevăzută de Legea insolvabilităţii. Conform prevederilor legislaţiei în vigoare, candidatura administratorului provizoriu, la etapa provizorie, este propusă de creditorul care depune cererea introductivă. Creditorul sau debitorul, care a depus cererea introductivă propune candidatura administratorului insolvabilităţii sau a lichidatorului. În cazul când astfel de propuneri din partea persoanelor care au depus cereri introductive nu survin, instanţa desemnează din oficiu candidatura unui administrator al insolvabilităţii/lichidator.

Însă, nici într-o situaţie din cele relevate supra, nu se solicită consimţământul administratorului autorizat, acesta fiind obligat de a executa diferite funcţii în cadrul unui proces de insolvabilitate, în baza actelor de dispoziţie (încheierii de admitere spre examinare a cererii introductive sau a hotărârii de admitere cererii introductive). Astfel, în cazul când nu vor fi identificate persoane culpabile în survenirea insolvabilităţii, remuneraţia administratorului autorizat nu va fi achitată, la fel ca şi cheltuielile suportate pe parcursul desfăşurării procesului de insolvabilitate.

Din considerente expuse supra, Colegiul consideră că, încasarea remuneraţiei administratorului autorizat doar în cazul stabilirii culpei persoanei în apariţia stării de insolvabilitate de la care această remuneraţie urmează a fi încasată, prejudiciază dreptul de proprietate al administratorilor autorizaţi.

Mai mult ca atât, potrivit art. 4 din Constituţia RM, dispoziţiile constituţionale privind drepturile şi libertăţile omului se interpretează şi se aplică în concordanţă cu pactele şi celelalte tratate la care Republica Moldova este parte.

În ceea ce priveşte aplicarea art. 4 din Constituţie, prin Hotărârea Curţii Constituţionale nr. 55 din 14 octombrie 1999 privind interpretarea unor prevederi ale art. 4 din Constituţia Republicii Moldova, Curtea Constituţională a statuat că:„...această prevedere comportă consecinţe juridice, presupunând mai întâi, că organele de drept sunt în drept să aplice în procesul examinării unor cauze concrete normele dreptului internaţional, acordând în caz de neconcordanţă prioritate prevederilor internaţionale”.

Concomitent, potrivit Hotărârii nr. 10 din 16 aprilie 2010 pentru revizuirea hotărârii nr. 16 din 28 mai 1998 cu privire la interpretarea art. 20 din Constituţia RM în redacţia hotărârii nr. 39 din 09 iulie 2001, Curtea Constituţională a statuat că practica jurisdicţională internaţională este obligatorie pentru Republica Moldova ca stat care a aderat la Convenţia Europeană pentru apărarea Drepturilor Omului şi libertăţilor fundamentale.

Aşadar, prin ratificarea Convenţiei europene pentru apărarea dreptului omului şi libertăţilor fundamentale, inclusiv prin prisma art. 46 par. 1 din Convenţie, Republica Moldova şi-a asumat angajamentul de a se conforma hotărârilor definitive ale Curţii în litigiile la care sunt părţi şi a le invoca inclusiv în cazuri similare în vederea evitării unor altor încălcări de acelaşi gen.

În temeiul prevederilor enunţate, precum şi reieşind din art. 4 al Constituţiei RM, art. 2 alin. (3) şi art. 12 alin. (1) CPC, instanţele judecătoreşti naţionale au obligaţia să aplice în mod direct, atât prevederile Convenţiei Europene în tot spectrul al acesteia, cât şi concluziile instanţei europene în orice caz concret ce este supus aprecierii lor.

Reieşind din cele expuse, Colegiul, la examinarea cererilor de încasarea a remuneraţiei administratorului autorizat, pentru executarea funcţiei de administrator provizoriu, administrator la insolvabilităţii, lichidator va aplica direct prevederile Convenţiei Europene.

Astfel, dreptul de a fi remunerat pentru activitatea realizată în cadrul procesului de insolvabilitate fiind conferit de legiuitor, s-a creat o „aşteptare legitimă” a administratorului/ lichidatorului de fi răsplătit pentru munca efectiv realizată în cadrul procesului de insolvabilitate, constituind un drept patrimonial al ultimului. Prin urmare, aşteptarea legitimă de a obţine o remuneraţie pentru munca sa beneficiază de protecţia oferită de art. 1 din Protocolul nr. 1 al CEDO.

Din considerentele relevate supra, având în vedere că, cererea privind remuneraţia şi compensarea cheltuielilor aferente exercitării funcţiei de administrator provizoriu şi lichidator sunt întemeiate, iar pentru perioada de referinţă, instanţa de recurs a stabilit un cuantum calculat conform normelor de

drept în vigoare şi aplicabile speţei în cauză, precum şi din considerent că, la moment, debitorul nu mai dispune de bunuri care pot fi incluse în masa debitoare, Colegiul consideră oportun de a admite cererea de recurs, a casa încheierea Judecătoriei ***** sediul Central din 19 iunie 2023 şi a dispune admiterea cererii de încasarea a remunerației pentru perioada provizorie și a admite parțial cererea privind încasarea onorarului pentru perioada falimentului simplificat precum și a cheltuielilor de judecată înaintate de către administratorul autorizat.

În conformitate cu art. 1 alin. (4) din Legea insolvabilităţii, art. 427 lit. c), art. 428 din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii de Apel *****,

d e c i d e:

Se admite cererea de recurs înaintate de către administratorul autorizat S.R.L. ,,Slavia Grup"- Fortuna Radu.

Se casează încheierea Judecătoriei ***** sediul Central din 19 iunie 2023, şi se soluţionează prin decizie problema respectivă, prin care:

Se admite cererea administratorului autorizat S.R.L.,,Slavia Grup"-Fortuna Radu privind aprobarea şi încasarea remuneraţiei şi compensarea cheltuielilor aferente exercitării funcţiei de administrator provizoriu.

Se admite parțial cererea administratorului autorizat S.R.L. ,,Slavia Grup"- Fortuna Radu privind aprobarea şi încasarea remuneraţiei pentru exercitarea funcţiei de lichidator.

Se încasează din contul administratorului debitorului insolvabil Țurcan Veaceslav IDNP *****, cu domiciliu în m. ***** ***** 8 ap.66 în beneficiul administratorului autorizat Fortuna Radu, pentru executarea funcţiei de administrator provizoriu al S.R.L. ,,Slavia Grup"- suma de 22 200 lei (douăzeci și două mii douăsută douăzeci și doi) lei şi suma de 49 950 lei (patruzeci și nouă mii nouă sute cincizeci) lei cu titlu de remuneraţie pentru exercitarea funcţiei de lichidator, precum și suma de 911,00 lei (noua sute unsprezece) lei cheltuieli ale procesului de insolvabilitate.

Decizia este irevocabilă din momentul pronunţării.

Președintele completului, judecătorul Eugeniu Clim

Judecătorii Steliana Iorgov

Olga Cojocaru